

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Obchodní akademie, Vlašim, V Sadě 1565

V Sadě 1565, 258 01 Vlašim

Identifikátor školy: 600 006 701

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad Benešov, Černoleská 1997, 256 01 Benešov

Termín konání orientační inspekce: 31. říjen - 3. listopad 2000

Čj.	034 211/2000-5075
Signatura	ob1fu219

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Obchodní akademie, Vlašim, V Sadě 1565 je příspěvkovou organizací (IČO 61664537), kterou zřídilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky 1. září 1991. Škola sídlí v budově bývalé mateřské školy zrekonstruované v r. 1991. Jejím vlastníkem je Městský úřad Vlašim, který poskytl škole bezúplatný pronájem na dobu dvaceti let (do r. 2011). V současné době ředitelka školy projednává převod budovy do majetku Obchodní akademie Vlašim.

Škola v souladu s Rozhodnutím MŠMT ČR čj. 28 609/98-21 ze dne 14. 10. 1998 realizuje formou denního čtyřletého studia výuku studijního oboru 63-41-M Ekonomika a podnikání - 004 Obchodní akademie, který v současné době studuje v 11 třídách 328 žáků, čímž je plánovaná kapacita školy využita z 99%. Ve všech třídách probíhá výuka podle platných pedagogických dokumentů čj. 19 295/94-23, které vydalo MŠMT ČR dne 24. června 1994.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávání byla při orientační inspekci zjišťována zejména formou kontrolních hospitací v předmětech český jazyk a literatura, anglický jazyk, matematika, výpočetní technika a ve skupině odborných ekonomických předmětů.

Český jazyk a literatura

Učební plán předmětu odpovídá schválenému vzdělávacímu programu. Obsah učiva se ve sledovaných hodinách opíral o tematické plány, které kopírují platné učební osnovy. Obsahová duplicita plánů nebyla zjištěna, jejich prostřednictvím je zajištěna i kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky, neboť jsou projednávány a schvalovány předmětovou komisí a ředitelkou školy. Vedle tematických plánů jsou pro vyučování předmětu stanoveny i cílové dovednosti, které vycházejí ze Standardu středoškolského odborného vzdělávání čj. 34 221/97-23 (schváleného MŠMT ČR 18. 11. 1997) a Standardu odborného vzdělávání pro obchodní akademie čj. 25 028/98 (vydalo MŠMT 25. 8. 1998). Výukové cíle zhlédnutých hodin byly stanoveny na základě učebních osnov a uvedených standardů a částečně přizpůsobeny aktuálnímu složení tříd. V přípravě pedagogů na vyučování měla převahu obsahová složka nad metodickou. V plánování a přípravě kontrolované výuky výrazně převažovala pozitiva.

Předmětu vyučují čtyři pedagogové, jejichž odborná a pedagogická způsobilost je v souladu s právními předpisy a je školou plně využita. Škola má pro výuku dostatek prostor, které odpovídají psychohygienickým zásadám. Učební prostředí je estetické a didakticky podnětné. Ve sledovaných hodinách však byly názorné pomůcky a audiovizuální technika využity jen výjimečně (zpětný projektor), přestože jsou ve všech učebnách dostupné a téma některých hodin literatury k jejich využití přímo vybízelo. Běžně byly používány jazykové příručky a slovníky, systematická práce s čítankami byla také patrná ve většině sledovaných hodin. Literárně historické údaje však byly žákům diktovány a zapisovány do sešitů, přestože jsou dosažitelné v učebnicích. Personální zajištění výuky bylo příkladné, psychohygienické podmínky byly hodnoceny jako nadprůměrné, materiální podmínky jsou z hlediska dostupnosti didaktické techniky spíše nadprůměrné, z hlediska využití v kontrolovaných hodinách však měly jen průměrnou úroveň.

Hospitace proběhly v jedenácti vyučovacích hodinách. Výukové cíle byly zaměřeny na vědomosti a dovednosti, které si mají žáci dle učebních dokumentů osvojit. V části sledovaných hodin však byly cíle formulovány velmi široce a obecně, takže bylo obtížné splnění

cíle zhodnotit a učitelé se o to v takovém případě ani nepokoušeli. Z hlediska organizace výuky a použitých forem a metod práce byly mezi jednotlivými vyučujícími značné rozdíly. Část příkladně a velmi dobře vedených hodin se vyznačovala rozmanitou metodickou strukturou se střídáním činností žáků, kteří měli dostatek příležitostí k plnění tvůrčích úloh, mohli pracovat individuálně, uplatnit vlastní názor a formulovat jej do souvislejšího jazykového projevu. Žáci pracovali aktivně a soustředěně, přínosem pro ně byla možnost v závěru hodiny konfrontovat svoje řešení se spolužáky i s vyučujícím. Část dalších hodin byla zvládnuta velmi dobře po obsahové stránce, ale organizace výuky a zvolené metody a formy práce vykazovaly rezervy. Ty spočívaly především v převaze verbálního výkladu učitele, ve frontálním a stereotypním způsobu práce, při kterém poskytovala zpětnou vazbu (většinou při řízeném rozhovoru) jen úzká skupina nejaktivnějších žáků. Snaha vyučujících o předání co největšího počtu informací omezila prostor pro vyjádření názorů a stanovisek žáků, pro uplatnění jejich schopností a zkušeností. Jedna vyučovací hodina měla zásadní metodické nedostatky, neboť byla vyplněna převážně samoúčelným „všestranným“ jazykovým rozbořem. Organizace, formy a metody výuky byly v jednotlivých hodinách hodnoceny od příkladných a velmi dobrých přes většinu průměrných až po nevyhovující.

Motivace jako plánovaný a účelový prvek metodické struktury navštívených hodin byla využita jen částečně. Vstupní motivační metody byly v několika hodinách úspěšně zastoupeny seznámením s cílem a programem vyučovací jednotky nebo aktualizací učiva. Motivační funkci plnily také referáty o četbě a mezipředmětové vazby směřující k vytvoření historicko-společenského kontextu literárního díla. Regionální problematika plnila motivační úlohu ve dvou zhlédnutých hodinách. Závěrečná motivace směřující k domácí přípravě byla ojedinělá. K prověřování znalostí využívali vyučující převážně tradiční formy individuálního zkoušení a frontálního opakování. Efektivitu individuálního zkoušení zvyšovali zadáním individuální nebo skupinové práce, která směřovala k následujícímu programu vyučovací hodiny. Provedená klasifikace byla objektivní a zdůvodněná. Zhodnocení podílu žáků na splnění výukového cíle však v závěru hodin většinou chybělo. Úroveň motivace byla ve sledovaných hodinách průměrná, způsob hodnocení byl velmi dobrý, celkově jsou pozitiva a negativa téměř v rovnováze.

Vstřícný přístup vyučujících k žákům a příznivá atmosféra bez projevů nežádoucího chování byly předností všech navštívených hodin. Vzájemné důvěra mezi učiteli a žáky vytvářela příznivé podmínky pro převažující velmi dobrou úroveň komunikace. V části hodin však časově omezený prostor nedovoloval rozvinout diskusi a dostatečně procvičit komunikativní schopnosti žáků. Verbální i neverbální komunikace učitelů byla velmi dobrá. Většina žáků projevovala k výuce pozitivní vztah. V interakci mezi vyučujícími a žáky výrazně převažovala pozitiva, četnost komunikace byla průměrná, její úroveň velmi dobrá.

Sledovaná výuka českého jazyka a literatury byla v souladu s předepsanými učebními osnovami a její kvalita byla celkově hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Anglický jazyk

Hodinová dotace byla stanovena v souladu s učebním plánem. Výuka odpovídala učebním osnovám a podle nich zpracovaným tematickým plánům, které byly projednány v předmětové komisi cizích jazyků a schváleny ředitelkou školy. Prostřednictvím tematických plánů bylo učivo rozčleněno do jednotlivých ročníků, při plánování výuky nedochází k obsahové duplicitě. Obsahová příprava učitelů byla v souladu s osnovami. Metodická příprava se ve dvou případech držela spíše tradičních, méně efektivních postupů, v ostatních případech byla velmi dobrá. Plánování a příprava výuky byly hodnoceny jako nadprůměrné.

Výuka byla sledována v devíti hodinách 1. – 3. ročníku. Výuku jazyka anglického zajišťovali

čtyři vyučující, z nichž tři mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku předmětu ve střední škole, jedna pro výuku v základní škole. Všichni učitelé se dále vzdělávají (Sokrates, vzdělávací pobyty ve Velké Británii). Angličtina se vyučovala podle těchto učebnic: Cambridge English Course 1, 2, New Cambridge English Course 1, 2 a 3, Učebnice pro jazykové školy /Nangonová, Peprník/. Vyučující využívali také doplňkových materiálů Bridge, testy pro přípravu na státní maturitu, poslechový materiál motivující žáky Easy English with Beautiful Music. Další materiály, které mohou vyučující využívat, jsou k dispozici v knihovně školy. Pro výuku jazyků byla určena jazyková učebna, ve které je videorekordér, zpětný projektor a sluchátkový rozvod. Uvedenou techniku také vyučující ve většině zhlédnutých hodin využívali. Ne všechny hodiny však mohou probíhat v této učebně. Materiální podmínky byly hodnoceny jako velmi dobré až průměrné.

Hospitované hodiny měly stanovený cíl, ne vždy bylo na konci hodiny zhodnoceno jeho splnění. Organizační pokyny byly dávány v angličtině, byly srozumitelné a přiměřené možnostem žáků. V některých hodinách převažovalo frontální vyučování s převahou verbálního projevu učitele na úkor žáků. Ve většině hodin však žáci pracovali tvořivě, ve skupinách i ve dvojicích rozvíjeli řečové dovednosti. Učitelé využívali technického vybavení pro poslech a kontrolu porozumění slyšenému textu, hodiny byly vedeny v anglickém jazyce, žáci rovněž reagovali v angličtině. Rezervy byly zjištěny při výuce anglické obchodní korespondence, která byla nedostatečně spojena se současnou praxí, nebyly využity např. vzorové dopisy, formuláře, předtisky a normy. Organizace práce v hodinách byla převážně promyšlená, jazyková úroveň učitelů byla dobrá, v některých případech vynikající. Přestože dvě vyučovací jednotky byly hodnoceny stupněm pouze vyhovující, celkové hodnocení organizace, forem a metod výuky bylo spíše nadprůměrné.

Využívání motivačních metod mělo v navštívených hodinách různou intenzitu. V některých hodinách motivace chyběla, v jiných byla motivačním prvkem možnost přípravy na základní státní zkoušku ve volitelném předmětu nebo účast na projektech EU (výměnné stáže). Využití mezipředmětových vztahů (např. anglická obchodní korespondence a obchodní korespondence) bylo zřejmé jen ve dvou hodinách. Jako motivačního prvku využívali někteří učitelé i hodnocení a klasifikace žáků. Převažovalo efektivní individuální a skupinové zkoušení se zdůvodněným klasifikačním stupněm. Jen ojediněle byla četnost klasifikace nízká. Znalosti žáků byly prověřovány také písemnými testy. Účinnost motivace a způsob hodnocení byly spíše nadprůměrné.

Předností hospitovaných hodin byl pozitivní vztah žáků k výuce. Komunikace byla založena na vzájemné důvěře žáků a pedagogů. Komunikativní schopnosti žáků byly rozvíjeny při skupinovém vyučování, dialogickém rozhovoru a prezentaci práce skupiny ostatním. Ve dvou případech byla interakce a komunikace hodnocena jako průměrná, celkově jako nadprůměrná.

Ve sledovaných hodinách byla výuka hodnocena stupni velmi dobrý a průměrný, celkově je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Matematika

Výuka je realizována v souladu s předepsaným způsobem schváleným učebním plánem. Osm hodin celkové hodinové dotace přidělené tomuto předmětu pro čtyřletý studijní cyklus bylo rozhodnutím ředitelky školy posíleno o tři hodiny, což je v souladu s odst. 6 výše citovaného učebního plánu pro obchodní akademie. Matematika je tak vyučována v prvním až třetím ročníku v rámci předmětu povinného základu a ve třetích a čtvrtých ročnících v dvouhodinové týdenní dotaci předmětu Matematická cvičení v rámci bloku volitelných předmětů. Hodinová dotace schválená ředitelkou školy souhlasí s dotací zařazenou v rozvrhu hodin. Podkladem pro úpravu učebního plánu byly i Standard odborného vzdělávání pro obchodní akademie

a Standard středoškolského odborného vzdělávání (viz výčet dokladů, o které se inspekční zjištění opírá). Obsahová náplň učebních osnov předmětu je na základě dohody členů předmětové komise rozčleněna do jednotlivých ročníků a rozpracována do tematických plánů, což zabezpečuje i kontinuitu výuky mezi ročníky. Učivo je rozvrženo do celků, které vypovídají o rozsahu a hloubce učební látky. Srovnáním tematických plánů se zápisy v třídních knihách byla zjištěna časová a obsahová shoda. Plánování výuky bylo zajištěno příkladně.

Předmětu ve všech třídách vyučovali učitelé s odbornou i pedagogickou způsobilostí, což významnou měrou ovlivnilo kvalitu sledované výuky. Ta probíhala v kmenových třídách, které vyhovují didaktickým i psychohygienickým požadavkům. Vybavenost učebními pomůckami pro výuku jednotlivých témat je rozdílná. K dispozici jsou např. pomůcky pro stereometrii a přehledné nástěnné tabule vzorců, které si vyučující v jednotné formě vyhotovili v rámci vlastní iniciativy. Dostatečná je rovněž vhodná literatura především pro opakování a utvrzování učiva. Naopak nedostatečná je dispozice didaktických pomůcek pro oblasti rovnic a nerovnic, goniometrie, elementární geometrie, vektorové algebry a kombinatoriky. Nosiče informací a programů (např. stavebnicové soubory pro demonstraci a praktické operace s racionálními čísly, soubory transparentních projekčních fólií pro zpětné projektory, videozáznamy, počítačové výukové programy apod.) pro tento předmět zatím škola nemá. Míra využití didaktické techniky byla v hospitovaných hodinách rozdílná. Žáci užívali učebnice schválené MŠMT ČR. Personální podmínky pro výuku předmětu byly příkladné, vybavení pomůckami a didaktickou technikou a jejich využití bylo celkově spíše nadprůměrné.

Výuka byla formou hospitací sledována ve všech třídách a u všech vyučujících předmětu. Všechny jednotky měly stanovený vzdělávací cíl. Učivo bylo podáváno věcně správně, popularizujícím způsobem. Znalosti i dovednosti získávali žáci v požadovaném rozsahu i hloubce. Nové vědomosti byly vřazovány do již známých celků. V organizaci vyučování převažovaly frontální formy práce, diferencovaný přístup, který by zohlednil zájmy a schopnosti žáků, byl uplatněn v menší míře. Přitom zájem o pochopení probíraného učiva dávali studenti najevo častými otázkami, na které učitelé reagovali vstřícně. Učebnice byla využita zejména při řešení konkrétních příkladů. Žáci pracovali převážně samostatně. V důsledku snahy o co největší množství nových informací postrádaly většinou závěry hodin zhodnocení dosažení vytčeného vzdělávacího cíle. Formy a metody práce zvolené při organizaci vyučování v navštívených hodinách měly jen drobné nedostatky a byly hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

Motivačních metod a impulsů uplatněných ve vzdělávacím procesu bylo využito v dostatečné míře. Jednalo se především o využití příležitostí aktivovat žáky, soustředit jejich pozornost k řešeným úkolům a vyvolat potřebné asociace vědomostních poznatků i dovedností k úspěšnému zvládnutí předkládaných problémů. Nejvýraznější formou motivace byl „odlehčený“ způsob výuky, spočívající v neformálním dialogu vyučujících se žáky. Ověřování výchozích znalostí žáků a navazování na ně bylo ve sledovaných hodinách běžným jevem. Znalosti žáků byly ověřovány a utvrzovány jak v úvodní části hodiny, tak i v jejím průběhu. Otázky při zkoušení byly zaměřeny nejen na ověření zvládnutí pamětního učiva, ale i na pochopení vztahů, souvislostí, či schopnost aplikace učiva. Do probíraného učiva byly vkládány aktualizací prvky a řešeny byly úlohy vycházející z praxe. Hodnocení žáků mělo pozitivní charakter, bylo objektivní a vyučujícími ve výrazné většině případů zdůvodněné. Postrádalo však sebereflexi žáka. V oblasti motivace a hodnocení byla výrazná převaha pozitiv.

Stylem výuky ovlivňovali vyučující pozitivně psychohygienické podmínky výuky, vytvářeli platformu aktivních vztahů mezi učitelem a žáky a výraznou měrou přispívali ke kvalitě vyučování. Žáci měli příležitost uplatnit subjektivní názor i znalosti. Komunikace byla založena na vzájemné důvěře a přiměřeném respektu. Verbální i neverbální komunikace vyučujících měla

nadprůměrnou úroveň a byla příkladem pro komunikativní styl žáků. Po dobu inspekční činnosti nebyl zaregistrován případ nežádoucího vystupování žáka. Interakce a komunikace byly celkově velmi dobré.

ČŠI hodnotí výuku matematiky v hospitacemi sledovaných hodinách jako velmi dobrou.

Výpočetní technika

Šestihodinová dotace stanovená výše citovaným učebním plánem pro čtyřletý studijní cyklus byla ve školním roce 2000/2001 posílena o jednu hodinu. Předmět je vyučován v 1. ročníku jednu hodinu týdně, ve zbývajících ročnících dvě hodiny týdně, třídy jsou děleny na skupiny. Učivo stanovené učební osnovou bylo rozděleno do tematických plánů, které jsou pro učitele spolehlivým vodítkem v přípravě na výuku. Plánování je zajištěno příkladně.

Předmět vyučují tři pedagogové, jejichž odborná a pedagogická způsobilost není v souladu s právními předpisy (dva mají pro výuku předmětu pouze odbornou způsobilost a zbývající má pouze pedagogickou způsobilost). Tato skutečnost však kvalitu výuky neovlivňuje nepříznivě. Pro realizaci předmětu jsou ve škole k dispozici tři odborné učebny, z nichž jedna je využívána převážně pro výuku předmětu Obchodní korespondence. Zbývající dvě učebny jsou vybaveny 16 počítači zn. Pentium. Všechny počítače mají síťové karty. K dispozici jsou čtyři tiskárny (dvě laserové a dvě inkoustové). Programové vybavení počítačů je jednotné a je tvořeno operačním systémem Windows 95, programy OFICE 97 a OFICE 2000 a INTERNET EXPLORER 5. Škola má k dispozici i výukové programy pro předměty anglický jazyk, ekonomická cvičení a obchodní korespondence. V učebně byl instalován systém VGA X PERT ATI, jenž umožňuje výstup z počítače na televizní monitor. Učebny byly vybaveny novým nábytkem a žaluziovým zatemněním. Žáci mají možnost v těchto učebnách individuálně pracovat i v době mimo vyučování (denně do 16:30 hod.). Přestože vybavení školy umožňuje kvalitní výuku předmětu, mají vyučující konkrétní plány na další modernizaci pracoven. Ve sledovaných hodinách byly materiální a psychohygienické podmínky zajištěny příkladně.

Sledované hodiny měly stanovený vzdělávací cíl. Nejčastěji používané metody práce spočívaly ve vzájemném prolínání verbálního výkladu a demonstrace jednotlivých kroků prováděných operací. Vyučující vytvářeli u žáků konkrétní představy o pojmech a jejich vhodné použitelnosti. Žáci pracovali aktivně a experimenty si ověřovali další alternativy možných postupů. Charakteristickým znakem většiny hospitovaných hodin bylo prověřování teoretických i praktických znalostí a dovedností žáků. Žákům byla poskytována nabídka alternativních možností při řešení úloh. Významným pozitivem bylo uplatnění mezipředmětových vztahů. Formy a metody pedagogické práce zvolené ve sledovaných hodinách byly hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

Motivace byla průvodním jevem části hospitovaných hodin, ve kterých bylo využíváno motivačních výzev i pozitivního hodnocení. Žáci byli vedeni k sebekontrolě a odpovědnosti za výsledky své práce. Zkoušení, opakování a utvrzování učiva mělo převážně tradiční podobu. Klasifikace byla objektivní, převážně však normativní, tj. porovnávala úspěšnost pouze v rámci třídy. Absentovalo však zhodnocení podílu žáků na dosažení předem stanoveného vzdělávacího cíle. Účinnost motivace a způsob hodnocení byly spíše nadprůměrné.

Ve zhlédnutých hodinách odpovídala komunikace charakteru předmětu, měla dohodnutá pravidla, která obě strany respektovaly. Pozitivní vztah k výuce projevovali žáci aktivitou a samostatností v práci. Projevy nežádoucího chování nebyly zaznamenány. V interakci a komunikaci výrazně převažovala pozitiva.

Výuka výpočetní techniky měla při kontrolních hospitacích nadprůměrnou úroveň.

Odborné ekonomické předměty

Kontrolní hospitace probíhaly v předmětech ekonomika, účetnictví, ekonomická cvičení, ekonomické teorie, management a fiktivní firma.

V hospitovaných hodinách odpovídala výuka schváleným učebním dokumentům, hodinová dotace byla v souladu s učebním plánem platným pro obchodní akademie, popř. byla v rámci limitu a kompetence ředitelky školy tato dotace upravena. Posíleny byly profilové předměty ekonomika a účetnictví. Učivo stanovené učebními osnovami rozdělili učitelé do ročníků a zpracovali časově určené tematické plány. K obsahové duplicitě nedocházelo, dílčí nedostatky se vyskytly v kontinuitě výuky mezi jednotlivými ročníky v předmětu ekonomika. V plánování výuky byla výrazná převaha pozitiv, příprava vyučujících byla v souladu s učebními osnovami.

Výuku zajišťovalo pět vyučujících, z nichž čtyři mají odbornou i pedagogickou způsobilost pro vyučování odborným ekonomickým předmětům ve střední škole, zbývající má pouze odbornou způsobilost, ale pracovní poměr je uzavřen na dobu určitou, s podmínkou zahájení doplňkového pedagogického studia do dvou let. Uvedená odborná a pedagogická způsobilost příznivě ovlivňovala kvalitu sledované výuky, která probíhala ve vhodných, velmi dobře a účelně vybavených učebnách, odpovídajících psychohygienickým zásadám. Didaktická technika byla účelně využívána v převážné většině hospitovaných vyučovacích hodin. V několika hodinách však žáci neměli učební texty. Psychohygiena práce a materiální podmínky byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Vyučovací hodiny v odborných ekonomických předmětech byly ve většině případů dobře připraveny a měly převážně tradiční strukturu (opakování probraného učiva, výklad nové látky včetně ověření pochopení a schopnosti praktické aplikace poznatků, závěrečné shrnutí). Pokyny učitelů byly jasné a zřetelné, tempo vyučovacích hodin i obsah výuky byly ve většině případů přiměřené. Někteří vyučující se snažili měnit rytmus hodiny, střídát metody a formy výuky, vytvářet prostor pro individuální práci žáků, prostor pro prezentaci výsledků a pro diskusi. Verbální výklad byl demonstrován didaktickou technikou, doplňován konkrétními příklady z praxe. V závěru hodin byl prostor pro otázky žáků, jejich názory a stanoviska. Uvedené činnosti směřovaly ke společnému vyvození závěru, který byl vzdělávacím cílem vyučovací jednotky. Při shrnutí a opakování probrané látky se vyučující většinou zaměřili na míru pochopení učiva a schopnost studentů využívat získané poznatky v praktických aplikacích. Takto vedené hospitované hodiny byly hodnoceny jako příkladné a velmi dobré. Tři sledované hodiny však měly citelně slabá místa, výuka probíhala pouze frontálním způsobem, ve všech částech hodiny měl dominantní postavení učitel, chyběl prostor pro individuální práci žáků, z nichž většina byla v průběhu hodiny pasivní. Při kontrolních hospitacích převažovalo hodnocení organizace vyučování stupněm velmi dobrý.

Vstupní motivační metody byly ve zhlédnutých hodinách využívány výjimečně, častější formou motivace byla aktualizace učiva a využívání mezipředmětových vztahů, zejména mezi ekonomikou a účetnictvím. Ověřování znalostí mělo návaznost na probírané učivo, prověřovalo vědomosti i praktické dovednosti. Probíhalo většinou tradiční formou ústního zkoušení a písemných testů, přičemž i v průběhu zkoušení se většina vyučujících snažila zaměstnat ostatní žáky samostatnou prací. Negativním jevem bylo v několika případech zaměření na pamětné zvládnutí učiva, jednou mělo zkoušení roztříštěný, epizodický charakter. Ve dvou případech bylo individuální zkoušení zbytečně dlouhé. Hodnocení studentů při zkoušení bylo objektivní, někdy však chybělo zdůvodnění klasifikačního stupně. Celkově měla oblast motivace a hodnocení průměrnou úroveň.

Předností většiny navštívených hodin byla přátelská pracovní atmosféra, která přispívala k aktivitě žáků. Komunikace byla ve většině případů založena na vzájemné důvěře, rozvíjení myšlenek obsažených v odpovědích studentů však bylo ojediněle ukončeno předčasně.

Odborná úroveň a její verbální prezentace podporovaly přirozenou autoritu vyučujících. Komunikace měla v jednotlivých hodinách rozdílnou úroveň, celkově však při ovlivňování psychosociálních podmínek výuky výrazně převažovala pozitiva.

Kvalita výuky v odborných ekonomických předmětech měla celkově spíše nadprůměrnou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání

Průběh vzdělávání byl zjišťován v deseti předmětech čtyřiceti osmi kontrolními hospitacemi s hodnocením od příkladných po hodiny s výraznými nedostatky. Hodnocení jednotlivých ukazatelů kvality vzdělávání se pohybuje většinou mezi stupni velmi dobrý a průměrný, celkově je kvalita vzdělávání hodnocena jako spíše nadprůměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Škola má vytvořen ucelený a propojený systém plánů. Pro období let 2000 - 2003 zpracovala ředitelka školy Koncepti rozvoje obchodní akademie Vlašim, která zahrnuje program školy (včetně materiálně technického vybavení), strukturu i organizaci školy a zaměstnance školy (popis současného stavu, kvalifikační priority a zdroje získávání pracovníků). Přílohou tohoto materiálu je Plán zřízení informačního centra. Stanovené koncepti odpovídají plány práce na školní rok 2000/2001. Pro jednotlivé oblasti školy jsou vymezeny základní cíle a úkoly. V souvislosti s přechodem od odvětvového řízení resortu školství k jeho územní správě zpracovala ředitelka školy Inovace vzdělávacího procesu na OA Vlašim po r. 2000. Inovační program reaguje na hlavní cíle vzdělávací politiky Vlády ČR a na něj navazuje stanovení klíčových dovedností v jednotlivých vyučovacích předmětech. Koncepční záměry jsou stanoveny na základě analýzy současného stavu, podmínek školy a trhu práce v regionu, směřují do pedagogické oblasti a usilují o přeměnu tradiční školy. Plánování je účelné, z hlediska rozsahu a kvality příkladné.

Organizování

Organizační uspořádání školy je upraveno Organizačním řádem, který stanovuje postavení a poslání školy, strategické cíle, úseky a funkční místa, organizační schéma, statutární orgán a ostatní vedoucí pracovníky školy (včetně jejich zastupování), finanční a personální řízení a pracovní náplně pro všechny pracovní funkce. Dodatkem Organizačního řádu je Vnitřní řád, který stanovuje třídní učitele, správce učeben a sbírek, výchovného poradce a předmětové komise. Rozvrh hodin a přestávek mezi nimi odpovídá psychohygienickým požadavkům a je v souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů. Poradními orgány ředitelky školy jsou pedagogická rada a předmětové komise. Jejich činnost je dokumentována formou zápisů, které dokladují, že koncepční a strategické plány školy jsou přeneseny z úrovně vedení školy k pedagogickým pracovníkům a jejich prostřednictvím k žákům. Předmětové komise důsledně sledují plnění učebních osnov, schvalují tematické plány a využívání konkrétních učebnic, doporučují témata písemné části maturitní zkoušky a tematické okruhy k ústní maturitní zkoušce a organizačně i personálně zabezpečují zájmovou školní i mimoškolní činnost žáků včetně soutěží a přehlídek. S ohledem na výše uvedené hodnocení kvality vzdělávání v některých předmětech, zvláště hodnocení organizace výuky, používaných forem a metod práce ve spojení s využitím didaktické techniky, má v práci

předmětových komisí nedostatečný prostor metodika výuky. Vnitřní informační systém je funkční, pracovníci školy a žáci mají k potřebným informacím rychlý přístup. Ochrana osobních dat je zajištěna. Zákonným zástupcům poskytuje škola potřebné informace o žácích standardním způsobem, který rozsahem i formou vyhovuje oběma stranám. Rada školy není ustavena, k obousměrnému přenosu informací jsou využívány třídní schůzky a konzultace. Veřejnosti se škola prezentuje zejména prostřednictvím městských a regionálních sdělovacích prostředků, na základních školách okresu využívá síť výchovných poradců.

Výroční zpráva školy za školní rok 1999/2000 obsahuje všechny údaje požadované § 17e zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Po stránce formální je zpracována příkladně. Aby vedle informační funkce sloužila výroční zpráva i jako zdroj sebehodnocení, zbývá ji doplnit o analýzu výsledků a z ní vyplývající závěry pro další školní rok. Kvalita organizování vnitřního života a funkčnost informačních systémů školy jsou hodnoceny jako příkladné, organizační uspořádání je zakotveno v obsahově úplné a formálně vyhovující dokumentaci.

Vedení a motivování pracovníků

Při vedení a motivování pedagogických pracovníků používá vedení školy převážně demokratický styl řízení s cílem využít pro pozitivní vývoj školy jejich odbornou i pedagogickou způsobilost a tvůrčí aktivitu. Vedle nástrojů operativního řízení zde působí i systém hmotné stimulace v podobě zpracovaných kritérií pro hodnocení a odměňování (Vnitřní platový předpis, kritéria pro stanovení osobních a zvláštních příplatků). Při přiznání nenárokových složek platu dochází k diferenciaci podle množství a kvality práce, rozdíl mezi nejnižším a nejvyšším osobním příplatkem je u pedagogů v současné době 2580,-Kč. Pro další vzdělávání učitelů je zpracován Plán profesního růstu pedagogických pracovníků na školní rok 2000/2001, který uvádí formy studia (např. pedagogické, odborné, samostudium, adaptační proces, zahraniční stáže a výměny, mezinárodní projekty) a jmenovitě konkrétní zapojení jednotlivých zaměstnanců do těchto forem. Pomoc začínajícím učitelům je v rámci adaptačního procesu realizována i formou jejich uvádění zkušenými pedagogy stejné odborné způsobilosti. Na základě provedených hospitací je možno adaptační proces označit za účinný. Značnou pozornost věnuje vedení školy i vnitřní a vnější evaluaci. Vnitřní sebehodnocení má podobu školních srovnávacích testů zadávaných v určitém ročníku na začátku a konci školního roku (v minulém roce šlo o odborné předměty, v letošním školním roce o matematiku a cizí jazyky). K vnější evaluaci využila škola zejména Sondu MATURANT 98 a 99, testy Kalibro a Program SET 98 a 99. Výsledky žáků vedení školy sleduje a vyhodnocuje. Vedle úspěšného zapojení do uvedených forem hodnocení výsledků učení se žáci školy zapojují i do soutěží, olympiád, přeborů a přehlídek středoškoláků. Kritériem úspěšnosti vzdělávací práce je pro školu i úspěšnost žáků v přijímacím řízení na vysoké a vyšší odborné školy, která za předchozí školní rok představuje 55,6% (22,3% vysoké školy, 33,3% vyšší odborné školy). Škola se zapojila i do mezinárodních programů. Byla např. vybrána v rámci akce Leonardo da Vinci do mezinárodních programů mobility - Inovace počátečního ekonomického vzdělávání v Obchodní akademii Vlašim a uskutečnila výměnnou stáž studentů do firem ve SRN, na kterou získala grant od Evropské unie. V programu Socrates jsou žáci školy zapojeni třetím rokem do dvou odlišných projektů a v mezinárodním projektu Socrates-Comenius se podílejí společně s fiktivními firmami partnerských škol ze SRN, Polska a Francie na realizaci rozvoje projektového vyučování. Efektivita vedení a motivování pracovníků je příkladná.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrolní činnosti postihuje celou organizační strukturu školy (je prováděna např.

kontrola výchovně-vzdělávacího procesu, pedagogické dokumentace, práce předmětových komisí, výchovného poradce, třídních učitelů, provozu školy atd.). Výsledky kontrol jsou analyzovány a projednány s pracovníky. Rozsah a účinnost hospitační činnosti odpovídají orientační inspekci zjištěné kvalitě pedagogické práce. Ředitelka školy hospitovala v minulém školním roce 17x, v letošním 3x, zástupce ředitele v předchozím školním roce 17x, v tomto roce 2x. Předsedové předmětových komisí realizovali za dva měsíce tohoto školního roku 11 kontrolních hospitací. Hospitační činnost je dokumentována v podobě záznamů, které popisují průběh sledované hodiny a konstatují její klady a nedostatky. Shrnující zhodnocení sledované hodiny však většinou neobsahují. Kontrolní mechanismy byly z hlediska rozsahu a účinnosti hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy vychází z kvalitně zpracovaných plánů všech oblastí a úrovní, organizace chodu školy má stanovená jasná pravidla, která jsou v praxi realizována. Vedení a motivování pracovníků je efektivní, v kontrolní a hospitační činnosti je výrazná převaha pozitiv. Jednotlivé složky řízení jsou propojeny do příkladně fungujícího systému.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Pedagogické dokumenty studijního oboru 63-41-M/004 Obchodní akademie, denní studium pro absolventy základní školy, čj. 19 295/94-23, které vydalo MŠMT ČR dne 24. června 1994
- učební plán Obchodní akademie, kmenového oboru 63-41-M (Ekonomika a podnikání) schválený MŠMT ČR pod čj. 19 295/94 s platností od 1. září 1994
- Standard středoškolského odborného vzdělávání čj. 34 221/97-23, schválený MŠMT ČR 18. 11. 1997 a Standard odborného vzdělávání pro obchodní akademie čj. 25 028/98, vydaný MŠMT ČR 25. 8. 1998
- povinná dokumentace školy podle § 38a odst. 1 zák. č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména Rozhodnutí MŠMT ČR čj. 28 609/98-21 ze dne 14. 10. 1998 o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, třídní knihy a třídní výkazy hospitovaných tříd, školní řád, rozvrh hodin, záznamy z pedagogických rad, personální dokumentace
- Výroční zpráva školy za školní rok 1999/2000
- zápisy předmětových komisí

ZÁVĚR

Podmínky vzdělávání

Personální podmínky, prostorové kapacity, psychohygienické a materiální podmínky umožňují v plné míře realizovat vyučování dle předepsaných učebních dokumentů. Učební pomůcky a didaktická technika jsou všem vyučujícím dostupné, jejich využití mělo v jednotlivých hodinách nadprůměrnou a průměrnou úroveň i citelně slabá místa. Výpočetní technika a softwarové vybavení (včetně připojení na Internet) jsou účelně využívány nejen ve výuce, ale jsou přístupné a čteně využívány i mimo vyučování.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti mají nadprůměrnou úroveň.

Průběh vzdělávání

Sledované jevy ovlivňující kvalitu vzdělávání byly v jednotlivých předmětech hodnoceny nejčastěji jako nadprůměrné až spíše nadprůměrné. Dílčí rezervy se projevily ve volbě metod a forem práce a v účinnosti motivace. Předností většiny hospitovaných hodin byla velmi dobrá interakce mezi učiteli a žáky.

Kvalita vzdělávání je celkově hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Řízení školy

Rozsah a kvalita plánování jsou příkladné. Organizační uspořádání školy je funkční a postihuje celou její strukturu. Dokumentace upravující organizaci výchovně vzdělávací činnosti je obsahově i formálně velmi dobrá. Systém vedení a motivování je účinný, jeho efektivnost je hodnocena jako příkladná. Kontrolní mechanismy mají z hlediska rozsahu a účinnosti nadprůměrnou úroveň. Pro sledování kvality práce pedagogů a hodnocení úrovně výsledků učení žáků jsou využívány evaluační nástroje.

Řízení školy je hodnoceno jako příkladné.

Při inspekční činnosti nebyla zaznamenána žádná oblast, v níž by docházelo k neefektivnímu čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Od předchozí orientační inspekce čj. 0-02-01/9798-346-Mü v r. 1997, kdy bylo hodnoceno řízení školy jako spíše nadprůměrné, je v kvalitě řízení zřetelný výrazný posun k jejímu dalšímu zlepšení. Kvalita vzdělávání při předchozí inspekci hodnocena nebyla.

Celkové hodnocení školy

Po posouzení sledovaných oblastí je škola celkově hodnocena stupněm velmi dobrý.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslav Chrpa	
Člen týmu	PaedDr. Vilibald Knob	
Externí pracovníci	Mgr. Jiřina Babáková Ing. Adolf Beznoska	

V Mladé Boleslavi dne 4. prosince 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. 12. 2000

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Ing. Jarmila Zábranská	

č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci Mladá Boleslav, nám. Míru 14, PSČ 293 01, do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. Jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad	31. 1. 2001	034 13/01-5075
Zřizovatel	11. 1. 2001	034 14/01-5075

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.